

МАТЫВАЦЫЯ СЛУЖЫЦЬ

Пошту чакаюць змены

Змены ў пытаннях прызыву ў армію абмяркоўваліся ўчора на нарадзе ў Прэзідэнта з пастаяннымі членамі Савета бяспекі Беларусі.

Па словах кіраўніка дзяржавы, традыцыйна ў такім складзе ўдзельнікі сабраліся для вырашэння найбольш актуальных пытанняў забеспячэння бяспекі дзяржавы. Учора ж членам Савета бяспекі належала абмеркаваць тэму камплектавання Узброеных Сіл і іншых войскаў асабовым складам.

«Прасцей кажучы, гаворка пойдзе аб прызыве на тэрміновую службу нашай моладзі. Пры гэтым хачу выказаць сваю пазіцыю, якая ўвогуле працавана апошнімі дзесяцігоддзямі нашай незалежнасці, з нагоды службы ў войску так званых грамадзян па кантракце і тэрміновай, як гэта прынята казаць. Мы не раздзімалі гэтую праблему ніколі, у гэтым не было ніякай неабходнасці, мы не рабілі гэта так, як рабілі былі рэспублікі Савецкага Саюза, у тым ліку Расія. Пытанне не стаіць так: кантрактная армія або армія, заснаваная на прызыве на тэрміновую службу», — адзначыў беларускі лідар.

Паводле яго слоў, у Беларусі спакойна замянілі ўсіх вайскоўцаў тэрміновай службы на кантрактнікаў там, дзе гэта неабходна, — і працэс працягваецца да гэтага часу. Прэзідэнт лічыць, што жыццё паказала і яшчэ пакажа, дзе трэба выкарыстоўваць людзей «пастаяннага складу» — кантрактнікаў, а дзе павінны служыць вайскоўцы тэрміновай службы.

«Чаму — я ўжо не адзін раз гаварыў. І матываваў гэта, пачынаючы ад таго, што наогул гэта не мужык, калі ён не служыў у войску. Сёння дзяўчынкам няма за каго замуж выходзіць, палове нашага жаночага насельніцтва. Яны не могуць выбраць сабе нармальнага спадарожніка жыцця, і прычына, у нейкай ступені, крыецца ў тым, што вольны суровую школу нашы мужыкі — палова з іх, напэўна, — не прайшлі. Гэта не толькі мой пункт гледжання», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Радзіму абараняць павінны тыя, хто жыве на гэтай зямлі, упэўнены Прэзідэнт. Ён дадаў, што ў выпадку канфліктнай сітуацыі палова мужчынскага насельніцтва не ведае, што такое зброя, не кажучы пра тое, што яны не ўмеюць ёй карыстацца. Паводле яго слоў, мужчына «спраўдэку, зыходзячы з нашай гісторыі — не толькі нашай — павінен абараняць сваю Бацькаўшчыну і сваю сям'ю, і сваю жанчыну».

Згодна з Канстытуцыяй Беларусі, абарона краіны — гэта свяшчэнны

абавязак грамадзяніна, нагадаў Прэзідэнт. «Калісьці практычна кожны беларус служыў у арміі. І ў Савецкім Саюзе самыя лепшыя вайскоўцы былі беларусы. Гэта было прэстыжна, таму юнакі імкнуліся папоўніць рады Узброеных Сіл. Аднак на працягу шэрагу гадоў для прызыўнікоў уздзіліся розныя адтэрміноўкі, і сёння ў нас іх больш, чым у любой іншай дзяржаве, асабліва ў суседніх, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Акрамя таго, выявіліся наступствы так званай дэмаграфічнай «ямы» 90-х гадоў — я маю на ўвазе колькасць мужыкоў, якія нараджаюцца. І выйдзем мы з гэтай «ямы» толькі да сярэдзіны 20-х гадоў, прыкладна да 2025 года. За апошнія 10 гадоў колькасць прызыўнікоў, якія знаходзяцца на ўліку, скарацілася амаль у два разы. Летась паказчыкі камплектавання войскаў маладым папаўненнем не былі выкананы. Значыць, нашы юнакі не прайшлі вайсковую школу, якая дае навыкі абароны Айчыны». А гэта, упэўнены кіраўнік дзяржавы, наўпрост звязана з нацыянальнай бяспекай Беларусі.

Асобныя рашэнні ўжо былі ўведзеныя

Некаторыя меры па змене цяперашняй сітуацыі ўжо прынятыя.

Летась кіраўнік дзяржавы адмяніў адтэрміноўкі для шэрагу катэгорый, у тым ліку для пракурорскіх работнікаў і судмедэкспертаў. На думку Прэзідэнта, сітуацыя дайшла да таго, што людзі, якія працуюць практычна ў ваенізаваных падраздзяленнях, атрымалі адтэрміноўкі. «Судмедэксперты таксама патрабавалі, каб іх лічылі сілавым ведамствам. Калі сілавое ведамства, дык хоць бы пачатковую падрыхтоўку ў войску трэба прайсці? — з рытарычным пытаннем звярнуўся да прысутных беларускі лідар. — У нас усе атрымлівалі адтэрміноўкі. Абсурд».

Ён звярнуў увагу, што пракурорскія работнікі і судмедэксперты растуць крмінальнай справы, якія ў тым ліку датычацца вайскоўцаў. І гэта сапраўды цяжка рабіць, калі спецыяліст не ведае гэтую службу.

«Аднак і гэтыя меры не прынеслі жаданага выніку», — канстатаваў беларускі лідар.

Што можа быць прынята

Паводле інфармацыі Прэзідэнта, 80 % прызыўнікоў вызваляецца ад службы ў войску для працягу адукацыі ў ВНУ.

«У адпаведнасці з Законам «Аб абароне», падрыхтоўка грамадзян да

ваеннай службы і іх прызыву ў войска знаходзяцца ў прамой кампетэнцыі нашага ўрада. Ён падрыхтаваў адпаведны дакумент для прыняцця рашэння», — расказаў Аляксандр Лукашэнка. Акрамя таго, дадаў ён, плануецца ўвесці меры, якія садзейнічаюць павышэнню адказнасці ў тым ліку за ўхіленне ад службы. З іншага боку — меры, якія дапамогуць зацікаўленасці грамадзян у выкананні воінскага абавязку.

На нарадзе ўдзельнікі падрабязна абмеркавалі гэтыя прапановы.

«Але трэба мець на ўвазе, што адразу, аднаразова нам будзе цяжка прыняць усе рашэнні. Таму, паколькі хоць у нас і ёсць праблема з камплектаваннем Узброеных Сіл, тым не менш яна не катастрофічная. Гэта дае нам магчымасць ісці крок за крокам, прымаючы рашэнні па дасягненні канчатковай мэты», — падкрэсліў беларускі лідар.

«Нам таксама неабходна падумаць над абмежаваннем, звязанымі са станам здароўя прызыўнікоў. Прычып тут адзін: хлопец не павінен служыць у арміі, калі ў яго сапраўды ёсць сур'ёзныя медыцынскія супрацьпаказанні для нясення службы, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Калі чалавек не можа несці службу, выконваць свой воінскі абавязак, ні ў якім разе яго не трэба прызваць у войска. Мы падумаем аб тым, як па-за арміяй навучыць яго карыстацца зброяй і ўмець абараняць сваю сям'ю». Прэзідэнт звярнуў увагу, што існуюць сітуацыі, і пра гэта шмат хто кажа, што па нейкіх надуманых медыцынскіх прычынах не вызываюць у войска. З гэтым таксама неабходна разабрацца.

Як адзначыў прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Румас, праведзены ўрадам аналіз сітуацыі, якая складалася з прызывам грамадзян на тэрміновую ваенную службу, службу ў рэзерве з прагнозам яе развіцця, паказвае, што колькасць прызыўных рэсурсаў не дазволіць у 2019—2025 гадах у поўнай меры задаволіць патрэбы Узброеных Сіл у новым папўненні. Асноўныя фактары, якія ўплываюць на паўнату і якасць камплектавання войскаў асабовым складам, — зніжэнне колькасці прызыўнікоў, пагаршэнне стану здароўя і зніжэнне ў грамадзян матывацыі да праходжання вайскавай службы.

Падводзячы вынікі нарады

Як расказаў журналістам міністр абароны Андрэй Раўкоў, па ўсіх кірунках, якія былі прапанаваны кіраўніку дзяржавы, ім прынята станоўчае рашэнне. Але разам з тым

Аляксандр Лукашэнка выказаў жагданне — удакладніць некаторыя пытанні з юрыдычнага боку, а таксама падзяліць прапанаваныя крокі на два этапы.

На нарадзе гаворка ішла ў тым ліку пра матывацыйныя аспекты: маюцца на ўвазе прэферэнцыі тым, хто ўжо прайшоў тэрміновую ваенную службу або службу ў рэзерве.

Паводле слоў Андрэя Раўкова, людзі, якія адслужылі, могуць атрымаць магчымасць бясплатна, за кошт бюджэтных сродкаў, прайсці падрыхтоўчыя курсы для паступлення ў ВНУ. Таксама яны могуць атрымаць прыярытэт пры паступленні ў вышэйшую навучальную ўстанову пры роўнасці балаў, прыярытэт пры атрыманні жылля ў інтэрнаце, перавагу пры размеркаванні і іншыя матывацыйныя рэчы.

Разам з тым прадугледжаны матывацыйныя аспекты для людзей, якія яшчэ не служылі.

Закранулі і адтэрміноўкі: цяпер у Беларусі 47 адтэрміновак для праходжання службы — вайскоўцы лічаць, што іх колькасць можна скараціць.

Выніковы вердыкт нарады — магчымыя змены павінны быць дапрацаваны з улікам абмеркавання, за гэта адказвае Міністэрства абароны, Савет бяспекі і Адміністрацыя Прэзідэнта. Далей яны будуць рэалізаваны ў два этапы, як адзначалася вышэй.

Беларускі лідар, выслушаўшы ўсе пытанні і прапановы, заявіў, што самая неадкладная мера ў гэтай сферы на сёння — гэта навадзненне парадку ўсюды, пачынаючы ад сям'і і школы да арміі.

Удзельнікі нарады звярнулі ўвагу і на вядзненне дапрызыўнай падрыхтоўкі, што ёй займаецца, а таксама на работу ўрачоў у прызыўных камісіях. Згадвалі і пра нормы ГПА, узровень фізічнай падрыхтоўкі моладзі. Увогуле, праблемы неабходна разглядаць комплексна і нічога не прапусціць.

Важна, што ўжо на першым этапе стаіць задача выразна прадумаць і прапанаваць жорсткія меры да тых, хто ўхіляецца ад прызыву. Гэтыя асноўныя патрабаванні павінны быць прапрацаваны да восні і прадастаўлены Прэзідэнту.

Другі этап — перагляд правілаў прызыву. Яшчэ раз вывучаць адтэрміноўкі, падумаюць, як зацікавіць грамадзян у выкананні воінскага абавязку.

Беларускі лідар падкрэсліў, што пры рэалізацыі мер трэба глядзець на абставіны, якія маюцца ў людзей. Гэта значыць, рэзкіх рухаў рабіць не павінен ніхто.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

ВПС Індыі нанеслі ўдар па лагеры баевікоў у пакістанскай частцы Кашміра

Індыя заяўляе, што нанесла павеатраныя ўдары па баевіках у пакістанскай частцы Кашміра. Адносіны паміж дзвюма краінамі рэзка абвастраліся пасля таго, як смяротнік зладзіў выбух, ахвярамі якога сталі 46 індыйскіх вайскоўцаў.

Намеснік міністра замежных спраў Індыі Віджай Гокхале сказаў, што ўдары былі нанесены ў раёне горада Балакот, некалькі баевікоў забітыя. Мэтай была групоўка «Джаіш-э-Мухамад» («Войска Мухамеда»), якая ўзяла на сябе адказнасць за выбух 14 лютага. Лінія кантролю пазначае фактычную мяжу паміж часткай Кашміра, якая кіруецца Індыяй, і часткай, падкантрольнай Пакістану. Яна знаходзіцца ў цяжкадаступных месцах і не мае фармальных прыкмет мяжы. Гэта першы авіяудар, нанесены цераз лінію кантролю пасля інда-пакістанскай вайны 1971 года. Раней Індыя ажыццяўляла наземныя аперацыі супраць баевікоў на пакістанскай тэрыторыі, абвінавачваючы Ісламабад у падтрымцы тэрарыстаў. Пакістанскія ўлады гэтыя абвінавачванні аспрэчваюць і адмаўляюць наяўнасць лагераў баевікоў.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦА

У Афганістане загінула рэкордная колькасць мірных жыхароў

Ахвярамі ваенных дзеянняў у Афганістане за мінулы год сталі 3,8 тысячы мірных жыхароў, яшчэ звыш сямі тысяч пацярпелі, паведамляецца ў дакладзе місіі ААН па садзейнічанні ў Афганістане (UNAMA) і Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН па правах чалавека.

У дакладзе паведамляецца, што ў параўнанні з 2017 годам колькасць загінулых павялічылася на 11 працэнтаў. Адзначаецца, што гэтая лічба — рэкордная з пачатку ўліку. UNAMA паведаміла ў дакладзе, што найбольшая колькасць чалавек загінулі ў выніку нападаў антыўрадавых сіл (63 працэнтаў), сярод якіх рух «Талібан» (37 працэнтаў), тэрарыстычная групоўка «Ісламская дзяржава» (20 працэнтаў) і іншыя антыўрадавыя сілы (6 працэнтаў). Таксама паведамляецца, што ў 2018 годзе найбольшая колькасць мірных жыхароў загінула ў выніку нападаў тэрарыстаў-смяротнікаў і павеатраных аперацый. У Афганістане ідзе супрацьстаянне ўрадавых сіл і баевікоў радыкальнага руху «Талібан», які раней авалодаў значнай тэрыторыяй у сельскіх раёнах краіны і разгарнуў наступленне на буйныя

гарады. На тэрыторыі краіны ўзмацніўся ўплыў тэрарыстычнай групоўкі «Ісламская дзяржава».

Амерыканскай эканоміцы прадказалі абвал

Большасць эканамістаў прагназуюць, што ЗША ўвойдуць у рэцэсію да канца 2021 года. Пра гэта паведамляе Bloomberg са спасылкай на апытанне, праведзенае Нацыянальнай асацыяцыяй эканомікі бізнесу (National Association for Business Economics). Усяго ў апытанні прынялі ўдзел каля 300 экспертаў. Дзесяць працэнтаў апытаных чакаюць, што рэцэсія пачнецца ўжо сёлета, 42 працэнтаў упэўненыя, што гэта адбудзецца з наступнага года, а 25 працэнтаў — у 2021-м. Паводле ацэнкі экспертаў, за апошні месяц мінулага года тэмпы росту ВУП у ЗША скараціліся з 3,4 працэнта ў трэцім квартале, да 2,5 працэнта ў гадавым вылічэнні. Асноўнай праблемай эканамісты назвалі палітыку прэзідэнта ЗША Дональда Трампа. У кастрычніку мінулага года з аналагічным прагнозам выступіў JPMorgan. Аналітыкі кампаніі ацанілі верагоднасць рэцэсіі ў ЗША на працягу года ў 28 працэнтаў. У трохгадовай перспектыве шанцы ўжо вышэй за 80 працэнтаў.

Валер'ян ШКЛЕННИК.